

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120413940
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:6120413940.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a JUDr. Mareka Olekšáka, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, v zastúpení Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava – mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXXX/X, C. A., v zastúpení BANÍK & Partners s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 4948/53, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 51 329 972, o zaplatenie sumy vo výške 3 531,19 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 18. júla 2023, č. k. 17Csp/97/2021-363, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. potvrdzuje.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nitra) rozsudkom zo dňa 18. júla 2023, č. k. 17Csp/97/2021-363 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 861,44 eura spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne, počnúc od 23. 03. 2019 až do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu (výrok I.). Žalobu vo zvyšku uplatneného nároku súd zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (výrok III.).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 1 ods. 2, § 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2, § 559 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 150 ods. 1, § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej tak prvoinštančný súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou prostredníctvom právneho zástupcu domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 3 531,19 eura spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne a to zo sumy 2 285,65 eura počnúc od 23. 03. 2019 až do zaplatenia.

4. Súd prvej inštancie posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu, vykonal dokazovanie listinami, ktoré predložil žalobca a zistil podstatné skutkové okolnosti potrebné pre rozhodnutie o uplatnenom žalobnom nároku. Následne konštatoval, že v konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, a to z potvrdenia o uzatvorení zmluvy zo dňa 12. 07. 2016, že banka (právny predchodca žalobcu) potvrdila uzatvorenie zmluvy, dňa 12. 07. 2016 akceptovala návrh žalovaného - klienta, čiže

došlo k uzatvoreniu zmluvy, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý Splátkový úver č. 5115913427 a bola mu poskytnutá jednorazovo suma vo výške 2 900,- eur. Nebolo sporné, že žalovaný sa zaviazal zaplatiť právnomu predchodcovi žalobcu celkovú sumu vo výške 4 418,14 eura, čiže nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovaným existoval záväzkový vzťah na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej podľa § 497 Obchodného zákonníka a aj to, že veriteľ pri uzatváraní a plnení z tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, teda ako dodávateľ. Žalovaný, ktorý je fyzickou osobou tak nekonal, t. j. bol spotrebiteľom, a preto je uvedená zmluva spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 OZ.

5. Pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené, pričom tieto spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom citovanej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 52 a nasledujúcich OZ je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar, resp. služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov. Vzhľadom na vyslovený právny názor Krajského súdu v Nitre v predmetnom spore, že žalobca je v predmetnom spore aktívne vecne legitimovaný, súd prvej inštancie sa už opätovnou námietkou právneho zástupcu žalovaného ohľadom nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu nezaberal.

6. Medzi stranami sporu zostalo sporným, akým spôsobom bola overená bonita žalovaného, v dôsledku čoho žalovaný tvrdil, že ide o bezpoplatkovosť a bezúročnosť predmetného úveru, s čím právny zástupca žalobcu nesúhlasil. Súd prvej inštancie v rámci limitov stanovených v spotrebiteľskom sporovom konaní podrobil obsah predmetnej zmluvy preskúmaniu z hľadiska jej súladu s normami spotrebiteľského práva. Zaoberal sa podanou argumentáciou právneho zástupcu žalovaného, že právny predchodca žalobcu si dostatočným spôsobom nesplnil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 7 a § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. preukázateľným spôsobom a dostatočne neskúmal schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať úver. Právny zástupca žalovaného tvrdil, že ide o hrubé porušenie odbornej starostlivosti a nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ďalej tvrdil, že v prípade hrubého porušovania povinností podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. K takto tvrdenej argumentácii právneho zástupcu žalovaného právny zástupca žalobcu tvrdil a predložil listinné dôkazy, ktorými deklaroval, že bola overená bonita žalovaného, bol riadne overený príjem a to na základe informácií o príjmoch, o rodinných pomeroch ako aj o výdavkoch žalovaného a taktiež riadne nahliadol do príslušného registra.

7. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že z dôkazov predložených žalobcom k žalobe, a to výpočtu primárnej návratnosti (kalkulácia ukazovateľa schopnosti splácať úver na č. l. 350) vyplýva, že žalobca sa pri skúmaní bonity žalovaného ako svojho potencionálneho klienta uspokojil len s údajom o jeho príjme z externého nezávislého zdroja (dopytom do Sociálnej poisťovne) a akceptoval príjem vo výške 450,- eur. Z predložených listinných dôkazov nevyplýva, že by si žalobca nejako overoval tvrdenia žalovaného o výške jeho mesačného príjmu, či jeho mesačných výdavkov, ktoré má v súvislosti s bývaním, prípadne s inými úvermi, neskúmal životné náklady žalovaného, nehovoriac o analýze konkrétnych výdavkov na bývanie, stravu, dopravu, domácnosť, zdravotnú starostlivosť, s ich následným vyhodnotením, s cieľom získať objektívny obraz o finančnej situácii žalovaného. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, vychádzajúc z jeho znenia skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, teda vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti dodávateľa, pri ktorom sa nemožno uspokojiť s formalistickým prístupom, bez akéhokoľvek overenia si tvrdení žiadateľa o úver, bez preukázania získavania informácií o relevantných skutočnostiach (rodinnom stave, počtu vyživovacích povinností, životných nákladoch žiadateľa) a ich následnej analýzy a vyhodnotenia, ktorú reálnu činnosť žalobca nepreukázal a za takúto rozhodne nemožno z hľadiska jej výpovednej hodnoty považovať údaje označené ako dáta dopytu. Takýto postup žalobcu nemožno jednoznačne posúdiť ako konanie s odbornou starostlivosťou, ale naopak je hrubým porušením tejto povinnosti stanovenej mu zákonom.

8. Súd prvej inštancie v ďalšom konštatoval, že len samotné zhromaždenie informácie o klientovi a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z

ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd zastával ten názor, že príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať dlh zo zmluvy. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu v ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v jeho povinnosti preukázať splnenie týchto povinností, pričom ide o hrubé porušenie povinnosti žalobcu, keď z predložených listinných dôkazov nevyplýva, že by si žalobca overoval akýmkoľvek dostupným spôsobom informácie a hlavne doklady preukazujúce príjmy a výdavky žalovaného, čiže nezisťoval relevantné výdavky prípadne ani iné nevyhnutné výdavky ako výdaje na stravu, výdaje v súvislosti so zdravím, čoho následkom je nástup sankcie v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd teda už nemal dôvod posudzovať poskytnutý úver z hľadiska jeho obligatórnych obsahových náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 daného zákona za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie pritom poukázal napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27. 11. 2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27. 10. 2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 9CoCsp/77/2020-130 zo dňa 28. 07. 2021.

9. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie predmetný úver považoval v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, žalobca, ktorý je v konaní aktívne vecne legitimovaný, nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru ani žiadnych poplatkov, ale len nárok na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovanej. Žalovanému zo strany právneho predchodcu žalobcu bola poskytnutá finančná čiastka vo výške 2 900,- eur, žalovaný v predmetnom úverovom vzťahu, čo nebolo sporné, uhradil doposiaľ celkovú čiastku vo výške 1 038,56 eura, a preto súd zaviazal žalovaného na úhradu zostatku z poskytnutej sumy vo výške 1 864,44 eura a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Zároveň súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj úroky z omeškania, ktoré mu patria zo zákona a to v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 1 864,44 eura počnúc od 23. 03. 2021 až do zaplatenia.

10. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 3 531,19 eura (100 %), súd prvej inštancie mu priznal sumu vo výške 1 861,44 eura (52,7 %), vo zvyšku 1 669,75 (47,3 %) žalobu zamietol. Keďže úspech a neúspech strán sporu bol približne rovnaký, súd rozhodol o trovách konania tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania akceptujúc pritom obsah ust. § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

11. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov I. a III. podal včas odvolanie žalovaný, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov prvoinštančného a aj odvolacieho konania. V podanom odvolaní poukázal na existenciu odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP. Namietal, že súd prvej inštancie neposúdil námietku premlčania vo vzťahu k peňažnému nároku žalobcu, pričom rozhodol vo veci samej. Zároveň uviedol, že odôvodnenie rozsudku nespĺňa náležitosti v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom tento nedostatok je porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Konštatoval, že odvolací súd právny názor, na ktorý odkázal súd prvej inštancie, vyslovil výlučne v kontexte námietky žalovaného o nedoručení výzvy podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, kde mal za to, že pokiaľ ide o písomnú výzvu na zaplatenie a o vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, obe tieto podania sa dostali do dispozičnej sféry žalovaného a považujú sa tým za doručené. Súd vyššej inštancie ale viac neskúmal, či bol právny predchodca žalobcu oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie úveru.

12. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na ust. § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona o bankách, pričom uviedol, že berúc do úvahy uvedené, súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver aj napriek tomu, že nemal hodnovernými dokladmi preukázaný jeho príjem, výdavky na živobytie a tým zodpovedanú otázku, či mu zostáva dostatok peňažných prostriedkov na splácanie úveru. V dôsledku takéhoto formálneho a odbornej starostlivosti nezodpovedajúceho postupu

právneho predchodcu žalobcu nedošlo k dostatočnému overeniu bonity žalovaného. Keďže právny predchodca žalobcu hrubo porušil svoje povinnosti, keď zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou, súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, zároveň v sebe subsumuje aj následok spojený s nemožnosťou veriteľa (v danom prípade postupcu) úver predčasne vyhlásiť za mimoriadne splatný v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Nevedno z akého dôvodu však súd prvej inštancie bez bližšieho odôvodnenia ďalej konštatuje len bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (bod 34. rozsudku) a v tejto súvislosti priznal žalobcovi nárok na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného (pozn. poskytnutý úver 2 900,- eur – plnenie žalovaného 1 038,56 eura), príslušenstvo pohľadávky s tým, že vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Keďže úver nemohol byť zo strany postupcu zosplatený ako následok porušenia povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, predmetná pohľadávka nemohla byť v zmysle § 17 ods. 1 tohto zákona platne postúpená na žalobcu, a preto tento sa nestal nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia z pohľadávky postupcu voči žalovanému, a teda nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom spore. Ak teda súd prvej inštancie správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval, vec nesprávne právne posúdil, čo predstavuje právnu vadu rozhodnutia a zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. S poukazom na už uvádzanú argumentáciu má žalovaný za to, že jeho procesný úspech v konaní predstavuje 100 %, preto ako súvisiaci napáda aj výrok napadnutého rozhodnutia v časti výroku III. o trovách konania.

13. Žalobca vo vyjadrení sa k žalovaným podanému odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie a odvolaciemu súdu navrhol, aby ho ako vecne správne potvrdil.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané žalovaným ako oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a že spĺňa náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie v jeho výrokoch I. a III., viazaný rozsahom a dôvodmi napadnutého odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Odvolací súd viazaný svojou zákonnou povinnosťou v tomto odvolacom konaní skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd tak ako sú uvedené v ust. § 389 ods. 1 CSP dospel k tomu záveru, že napadnutý rozsudok ani jednou z procesných väd v tomto ustanovení zakotvenom netrpí, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP s poukazom na dôvody uvádzané v tomto rozhodnutí ako vecne správny v napadnutých výrokoch I. a III. potvrdil.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 101 pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 102 OZ pri právach, ktoré sa musia najprv uplatniť u fyzickej alebo právnickej osoby, začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo takto uplatnilo.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ navrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí dôkazy.

Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

16. Súd prvej inštancie prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 27. januára 2022, č. k. 7Csp/97/2021-244 tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení zamietajúceho rozsudku súd uviedol, že dôvodom na zamietnutie žaloby bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. Z dôvodu podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací, uznesením zo dňa 25. januára 2023, č. k. 5CoCsp/58/2022-312 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v danej veci vyslovil právny názor, že žalobca je v danom spore aktívne vecne legitimovaný. Následne, po vrátení veci, súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom, ktorý je predmetom tohto odvolacieho prieskumu pri rešpektovaní záväzného právneho záveru v zmysle § 391 ods. 2 CSP, tak ako bol obsiahnutý vo vyššie citovanom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu.

17. Pokiaľ ide o rozsah zisteného skutkového stavu zo strany konajúceho súdu prvej inštancie, tak k tomuto odvolací súd poznamenáva, že tento postačoval k vyneseniu všetkých troch čiastkových výrokov (I. až III.), ktoré je potrebné považovať v ich vzájomnom kontexte za vecne správne.

18. Na margo vznesenej námietky premlčania uplatneného žalobného nároku žalobcu, ktorú v priebehu konania vzniesla žalovaná strana, o ktorej námietke opomenul v rámci napadnutého rozsudku rozhodnúť prvoinštančný súd, odvolací súd uvádza, že túto vyhodnotil ako nedôvodnú. Podstata takto vznesenej námietky premlčania žalovaným spočívala v jeho konštatovaní, že v omeškaní už bol so zaplatením splátky splatnej dňa 20. 11. 2016, čo znamená, že 3-ročná premlčacia doba v danom prípade uplynula dňa 20. 11. 2019, pričom žaloba bola podaná žalobcom na súde prvej inštancie až po tomto dátume (dňa 28. 10. 2020), t. j. oneskorene. K dôvodom tvrdenej neopodstatnenosti vznesenej námietky premlčania žalovaným odvolací súd poznamenáva, že je vo výlučnej kompetencii veriteľa (žalobcu), pre nezaplatenie ktorej splátky môže za splnenia podmienok zakotvených v ust. § 53 ods. 9 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. V prejednávanej veci žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 01. 03. 2018 pre nezaplatenie splátky žalovaným splatnej dňa 20. 02. 2018, čo znamená, že trojročná premlčacia doba pre splátky splatné do 20. 02. 2018 začala plynúť v nasledujúci deň, t. j. od 21. 02. 2018 s dátumom jej skončenia 21. 02. 2021. Pri rešpektovaní podania žaloby žalobcom na súde prvej inštancie dňa 28. 10. 2020 je potom potrebné vznesenú námietku premlčania žalovaným považovať za nedôvodnú.

19. Odvolací súd sa stotožňuje s časťou odôvodnenia napadnutého rozsudku vzťahujúceho sa ku konštatovaniu prvoinštančného súdu ohľadom dostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu vystupujúceho v tomto spore. Na druhej strane sa však nemožno stotožniť s tou časťou odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorej je potrebné predmetný úver poskytnutý žalovanému považovať za bezúročný a bezpoplatkový a to kvôli tomu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v jeho povinnosti preukázať splnenie si povinnosti, ktorá pre neho rezultuje z obsahu ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom takéto hrubé porušenie povinnosti žalobcom s poukazom na obsah ust. § 11 ods. 2 cit. zák. je sankcionované bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru poskytnutého právnym predchodcom žalobcu žalovanému.

20. Vychádzajúc z obsahu listinných dôkazov v spise sa nachádzajúcich, a to najmä z písomného vyjadrenia žalobcu nachádzajúceho sa na č. I. 331 ako aj z obsahu výpočtu primárnej návratnosti (kalkulácie ukazovateľa schopnosti splácať) na č. I. 350 odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie nezdieľa jeho právny názor o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutému žalovanému. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že konajúci súd pri rozhodovaní danej právnej veci z hľadiska právneho posúdenia správne aplikoval ním odcitované ustanovenia hmotnoprávných predpisov všeobecnej povahy (Obchodný zákonník a OZ) a všeobecného predpisu procesnej povahy (CSP). Čo sa však týka výkladu obsahu ust. § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 špeciálneho právneho predpisu, t. j. zákona o spotrebiteľských úveroch, tak tento výklad nepovažuje odvolací súd za korešpondujúci so skutkovými zisteniami vyplývajúcimi z tejto prejednávanej veci.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu, úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu nie je možné považovať za bezúročný a bezpoplatkový, ako konštatoval prvoinštančný súd, pretože v súvislosti s preverovaním schopnosti žalovaného splácať jemu poskytnutý úver, právny predchodca žalobcu postupoval v intenciách splnenia si svojej povinnosti kladenej naň obsahom ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo potom znamená, že súd prvej inštancie nemal dôvod predmetný úver podľa § 11 ods. 2 cit. zákona charakterizovať ako bezúročný a bezpoplatkový. Pri preverovaní schopnosti splácať úver žalovaným, jeho poskytovateľ, t. j. Slovenská sporiteľňa vychádzala pred poskytnutím tohto úveru z výpočtu primárnej návratnosti, t. j. kalkulácie ukazovateľov schopnosti dlžníka úver splácať. V tejto súvislosti mal poskytovateľ úveru k dispozícii údaje o dlžníkovi (žalovanom), ktoré preukazovali, že je bezdetný, slobodný, dosahujúci príjem 450 eur, nezaťažovaný inou úverovou povinnosťou, s výškou úhrady mesačných nákladov na úhradu životných potrieb vo výške 198 eur. Reálna výška vypočítateľnej rezervy u žalovaného predstavuje 65 % a výška mesačnej splátky úveru 89 eur. Na základe uvedeného žalobca pri preverovaní schopnosti žalovaného splácať jemu poskytnutý úver, hrubo neporušil svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 v nadväznosti na Zákon o spotrebiteľských úveroch § 11 ods. 2.

22. V kontexte uvedeného odvolací súd považuje predmetný úver za spĺňajúci tie esenciálne náležitosti zakotvené v ust. § 9 ods. 2 písm. a/ až l/ zákona o spotrebiteľských úveroch, čo znamená, že v jeho prípade neprichádza do úvahy sankcia v zmysle § 11 ods. 1 cit. zák., a to vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti ako nesprávne konštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie. V tomto spore zo strany žalovaného bolo namietané iba nedostatočné skúmanie jeho bonity v zmysle § 7 ods. 1 cit. zák., premičanie uplatneného nároku žalobcu a jeho nedostatok aktívnej vecnej legitímácie s tým, že ostatné esenciálne náležitosti danej úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/ sporiace sa strany nespochybnili.

23. Pod vplyvom takto zaujatého právneho záveru odvolacieho súdu ohľadom dostatočného preverenia schopnosti žalovaného splácať jemu poskytnutý úver v zmysle § 7 ods. 1 cit. zákona, je potom potrebné považovať za nedôvodnú kardinálnu odvoláciu námietku žalovaného odvíjajúcu sa od jeho tvrdenia, že ak bol predmetný úver vyhlásený konajúcim súdom za bezúročný a bezpoplatkový pre hrubé porušenie povinnosti žalobcu podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nemôže byť vyhlásená jeho predčasná splatnosť a tým aj nemôže byť následné platné postúpenie pohľadávky na žalobcu vystupujúceho v tomto spore, ktorý tým pádom nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom.

24. Dôležitým faktorom pre potvrdenie výroku napadnutého rozsudku ako vecne správneho, aj keď s prihliadnutím na z časti iné právne dôvody je po procesnej stránke aj tá skutočnosť, že žalobca, ktorý sa podanou žalobou síce domáhal zaplatenia sumy 3 531,19 eura s príslušenstvom, pričom výrokom napadnutého rozsudku mu bola priznaná iba suma 1 861,44 eura, odvolanie proti výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšku uplatneného nároku nepodal, čo znamená, že žalobcovi nemohla byť priznaná vyššia suma ako 1 861,44 eura. Pokiaľ ide o podané odvolanie zo strany žalovaného, tak tento ho mohol podať iba do vyhovujúcej časti výroku a výroku o náhrade trov konania, ktorú procesnú možnosť aj využil, avšak s prihliadnutím na vyššie uvedené dôvody neúspešne, pretože došlo zo strany odvolacieho súdu k potvrdeniu napadnutých výrokov I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 18. 07. 2023 č. k. 17Csp/97/2021-363.

25. Vychádzajúc z týchto dôvodov, odvolací súd podané odvolanie žalovaného vyhodnotil za nedôvodné s rozhodnutím o ňom tak, ako to uviedol vo výrokovej časti tohto rozsudku.

26. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v tomto konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu nežiadal, resp. mu žiadne nevznikli.

27. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).